

Diaconie

MAGAZINE

een speciale uitgave van Kerkmagazine

THEMA:

VERBINDING IN DE WIJK

HAARLEMSE KERKEN
BLIJVEN BUURTBAKENS 9

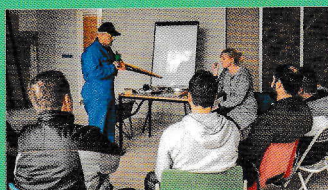
DIACONAAT BEGINT MET
GASTVRIJHEID 28

15 Middelburg

Verbinding tussen kerk en wijk in:

5

Wageningen

9

Haarlem

23

Assen

28

Zierikzee

31

Arnemuiden

33

Krimpen aan den
IJssel

en nog veel meer artikelen...

Najaar 2025

Diaconie Magazine is een speciale uitgave van Kerk Magazine en wordt gratis verspreid onder diaconieën in protestantse kerken en evangelische gemeenten in Nederland.

Medewerkers aan dit magazine:

Theanne Boer, Sjoukje Dijkstra, Christine Dirkse, Kees Posthumus en vele anderen

Foto omslag

Christengemeente Zierikzee

Beeldmateriaal

Shutterstock tenzij anders aangegeven.

Eindredacteur

Christine Dirkse-Vreugdenhil

Vormgeving

Martine van der Pijl
Origin Marketing Groep
www.originmarketing.nl

Media advies

Morren Media
Eddy Morren
Tel: 06-23056672
eddy@morrenmedia.nl

Uitgever

Marco van de Wetering
Helderblauw B.V.
Postbus 209
3770 AE Barneveld
www.helderblauw.nl
KvK nr. 08178996
BTW nr. 8197.23.393.B01

Adreswijziging?

Een adreswijziging van uw diaconie kunt u doorgeven via www.helderblauw.nl/adreswijziging-kerken

Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitaal of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© 2025 - Helderblauw, Barneveld

De Kleine Wereld

Springplank naar werk en woning

Tekst: **Christine Dirkse** | Beeld: **De Kleine Wereld**

Het verhaal van De Kleine Wereld begint in 2015, in de tijd dat een grote stroom vluchtelingen naar Nederland komt. In Wageningen komen mensen bij elkaar met een gedeeld verlangen: iets doen voor deze vluchtelingen. Ook de politiek in Wageningen staat in die tijd positief tegenover het opvangen van vluchtelingen. Al gauw ontstaat er een idee: een leegstaand gebouw ombouwen tot appartementsgebouw, met behulp van vrijwilligers en statushouders. Een project dat een springplank kan vormen voor statushouders naar werk én naar een woning.

Eén van de grootste krachten achter dit idee is architect Pieter Roza. Hij had al een keer een soortgelijk project gedaan. 'Ik was al betrokken bij een project van een antikraakbeweging van studenten. Zij wilden een school verbouwen en daar heb ik ze bij geholpen. In deze school, dat nu De Wilde Wereld heet, zitten inmiddels drie woongroepen, een theatergroep en een aantal bedrijven. Daar werkten we ook met het concept van zelfwerkzaamheid: onder begeleiding van mij als architect hebben de studenten deze school zelf verbouwd.' Roza zag het wel zitten om dit nog een keer te doen, maar dan niet met studenten, maar met statushouders. De eerste grote uitdaging: geld.

Geld regelen

Een pand voor dit idee was snel gevonden, dankzij de welwillende gemeente: een leegstaand kinderdagverblijf. Maar er moest wel 6,5 ton financiering gevonden worden. Inmiddels was er een stichting opgericht. Gerhard Zielhuis, één van de betrokken bestuursleden, vertelt: 'We gingen er vanuit dat die financiering wel te regelen zou zijn bij banken, maar dat viel tegen. Op een dag, na het zoveelste doodlopende gesprek bij wat onze laatste strohalm leek, kregen we bij vertrek nog een tip: de Protestantse Kerk in Elst zou wel eens grote legaten krijgen, misschien zouden daar mogelijkheden liggen. Een ontroerend moment, herinnert Roza zich. 'We hadden eigenlijk afgesproken om te stoppen met zoeken naar geld, we zagen geen mogelijkheden meer. Deze opening was voor mij een tegen dat God het overnam.' Wij namen dus contact op met de PK Elst. Zij verwezen ons door naar de Stichting Protestants Diaconaal Krediet Nederland (PDKN). Deze stichting had als doel Nederlandse diaconale christelijke projecten mogelijk te maken met een spaarleg van PKN-diaconieën (inmiddels samengegaan met Stichting Kerkelijk Geldbeheer (SKG)). Zij wilden 55 procent van het bedrag financieren. 'Toen dit eenmaal rond was, wilden ook de PKN van Elst en Wageningen bijdragen. De laatste ton hebben we gefinancierd met leningen van particulieren,' vertelt Zielhuis. De stichting is nog altijd deels afhankelijk van donateurs.

'Dit was een voorwaarde voor de lening van PDKN, dat we jaarlijks 5000 euro aan donaties opnemen in de begroting.' Een manier om te garanderen dat er draagvlak blijft voor de stichting.

Aan de slag

Het duurde bijna drie jaar voordat de financiering rond was, maar eind 2018 werd de koopovereenkomst gesloten. De gemeente had het pand zo lang voor hen vastgehouden. Het echte werk kon beginnen: de verbouwing. 'We hebben hiervoor een aannemer gevonden die bereid was te werken met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hij had een gepensioneerd oud-werknemer die halve dagen op de bouwplaats wilde zijn en de bouwers instructie kon geven. De gemeente verwees statushouders naar ons door die werkervaring wilden opdoen terwijl ze op zoek waren naar werk.' De Kleine Wereld werd een werkervaringsplaats, waardoor statushouders die daar aan het werk gingen geen sollicitatieplicht hadden.

Het leek heel goed geregeld: voor elke statushouder had de gemeente een jobcoach voor twee uur per week beschikbaar. Er waren bij ons 15 statushouders aan het werk, waardoor de

jobcoach vier dagen per week bij ons op de bouwplaats aan het werk kon. Zo waren de lijntjes kort. Op een gegeven moment werden zelfs de taallessen bij De Kleine Wereld gegeven. Toch had dit ook nadelen, vertelt Zielhuis. 'Die jobcoach pikte alle harde werkers er zo uit en bezorgde hen een baan, waardoor wij ze weer kwijt waren.'

Nederlandse vrijwilligers

Niet alles in het project verliep vlekkeloos. 'Op een gegeven moment kregen we in de gaten dat er onder de statushouders wel eens wat gemopper was. Ze kregen de indruk dat wij rijke Hollanders waren die hen als een soort slaven lieten werken, terwijl wij er rijk van werden. Dat heeft ons geleerd dat je heel goed moet blijven uitleggen waarom je doet wat je doet, wat het idee achter het project is.'

Een ander probleem bleek de werkhouding. 'Als de voorman werk had uitgelegd, leken de statushouders aan het werk te gaan. Maar als hij wegging en later terugkwam, was er in de tussentijd maar weinig vooruitgang geboekt. Blijkbaar hadden ze mensen nodig om hen aan het werk te houden.' Daarom werden er vrijwilligers gezocht. Vrijwilligers, veelal uit verschillende Wageningse kerken, werden betrokken bij de bouw. Dat had meerdere positieve effecten. 'Het hielp inderdaad om de statushouders aan het werk te houden, als ook anderen de handen uit de mouwen trekken. Maar daarnaast werd er opeens meer Nederlands gesproken, waardoor zij ook in aanraking kwamen met de taal.' In totaal werkten in anderhalf jaar bouwtijd zo'n 50 statushouders voor korte of langere tijd aan het project. Ongeveer de helft kreeg in die periode een betaalde baan in het reguliere bedrijfsleven.

Van bouwplaats naar woonplaats

Na verloop van tijd begon er wat tijdsdruk te komen. Het was tijd dat de appartementen afkwamen, omdat er ook huurinkomsten

nodig waren. 'In die tijd zijn er veel meer vrijwilligers komen helpen en hebben we met man en macht gewerkt om het complex bewoonklaar te maken.' En in het voorjaar van 2020 konden de bewoners het pand betrekken: vijf appartementen met elk twee slaapkamers, een eigen keuken en badkamer werden het nieuwe huis van statushouders. Twee van de bewoners wonen er al vanaf het begin, in de andere appartementen is wat meer verloop. Zodra er iemand weggaat, vraagt de stichting bij de gemeente wie er hoog op de wachtlijst voor een huis staat, die krijgen dan een plek aangeboden. De nieuwe bewoners spreken vaak nog niet of nauwelijks Nederlands. Daarom woont er, naast de statushouders, ook een Nederlandse vrouw in de Kleine Wereld. Zij is 'wegwijsbewoner'. Geen beheerder, maar iemand die bewoners kan helpen om de weg te vinden in Nederland: brieven helpen begrijpen, de weg zoeken naar alle loketten voor hulpverlening, etc.

Meer plannen

Nu de bewoners er wonen en ook de tuin klaar is – ook weer dankzij de hulp van vijftien statushouders –, is het grote werk gedaan. Natuurlijk blijft er het noodzakelijke onderhoud, waarbij zowel voor de tuin als voor het huis mensen zijn aangetrokken met een afstand tot de arbeidsmarkt. Maar het smaakt naar meer. 'We denken erover nog een tiny house op het terrein te bouwen, om uiteindelijk ook te verhuren,' vertelt Zielhuis. 'En we hebben gezocht naar een mogelijkheid om een nieuw pand te kopen om daar hetzelfde te doen.' Maar dat stuit nog op veel moeilijkheden. Maar Zielhuis blijft gemotiveerd om iets te doen. 'We willen ook heel graag kerken die geld hebben en ook zo'n project willen opstarten, adviseren. Het is heel mooi om zo samen met statushouders een project aan te pakken, het levert voor de vrijwilligers en de statushouders veel op. We adviseren dus heel graag als daar behoefte aan is.'

De eerste bewoners hebben een sleutel! Yoessef staat vooraan, de tweede van rechts.

Yoessef: bewoner van de Kleine Wereld

Eén van de bewoners van de Kleine Wereld is Yoessef. Yoessef is een twintiger, afkomstig uit Jemen. Hij vertelt zijn verhaal: 'Toen ik net in Nederland woonde (in 2018) kon ik nauwelijks Nederlands, ik redde me goed in het Engels. Ik had tijdelijke woonruimte, voor zeven maanden, en geen idee waar ik daarna zou kunnen wonen. Ik kwam hier via de gemeente om eens per week werkervaring op te doen, ik woonde hier vlakbij. Hier kwam ik in aanraking met Nederlandse vrijwilligers. Ik voelde me hier direct thuis en kwam al gauw elke dag helpen. De Jobcoach hier hielp me om een studie te regelen, ook al had ik mijn taaltoets Nederlands B1 nog niet gehaald, en daarnaast deed ik een cursus Nederlands. Ik maakte me wel steeds zorgen om mijn huis: waar moest ik wonen na die zeven maanden? Die zorgen deelde ik bij de Kleine Wereld. Op mijn verjaardag, op 27 april, nodigden ze me uit om langs te komen bij de Kleine Wereld. Ik kreeg het mooiste verjaardagscadeau dat ik kon wensen: een huurcontract voor een appartement in de Kleine Wereld, waar ik per 1 mei in kon trekken.' 'Het bevalt me goed om hier te wonen. Ik voel me hier veilig, heb goed contact met andere bewoners. Inmiddels werk ik als verpleegkundige. Mijn vriendin uit Jemen is inmiddels ook overgekomen. We zijn getrouwd en wonen hier heel fijn samen.'

Geleerde lessen

Gedurende het traject hebben Roza, Zielhuis en de andere kartrekkers veel lessen geleerd. De belangrijkste delen ze met ons:

- Leg goed uit in de wijk wat de bedoeling is, creëer draagvlak. Blijf communiceren.
- Investeer in uitleg aan de betrokken statushouders waarom je doet wat je doet: door cultuurverschillen kunnen zij zaken die voor ons gewoon zijn, heel anders opvatten.
- Probeer de taallessen bij je project te betrekken: daar moeten de statushouders toch heen, dat kan samenbinden.
- Betrek Nederlandse vrijwilligers bij werkervaringsplekken voor statushouders. Dat helpt statushouders om de taal te leren, maar helpt ook om te zorgen dat er doorgepakt wordt.

